

QUI TRÌNH CANH TÁC LẠC (ĐẬU PHỘNG) CƠ ỨNG DỤNG CƠ GIỚI HÓA KHÂU GIEO HẠT TẠI TỈNH TRÀ VINH

(Kết quả đề tài: “Tuyển chọn giống và ứng dụng tiến bộ kỹ thuật mới nhằm nâng cao năng suất, giảm chi phí đầu tư, tăng khả năng cạnh tranh của cây lạc tại Trà Vinh” do Viện Nghiên cứu đậu và Cây có dầu phối hợp với Trung tâm Khuyến nông Khuyến ngư tỉnh Trà Vinh thực hiện).

1. THỜI VỤ TRỒNG:

Đông xuân là thời vụ chính để trồng lạc trên những vùng đất chủ động được nước tưới, gieo từ tháng 11-12 và thu hoạch trong tháng 2-3. Hè Thu cũng trồng được lạc trên những chân đất cao, gieo từ tháng 2-3 và thu hoạch trong tháng 4-5 (năng suất lạc trong Hè Thu chỉ bằng 2/3 của vụ Đông Xuân). Trên vùng đất dựa vào nước trời, Thu Đông là vụ chính để trồng lạc, gieo trong tháng 8 và thu hoạch trong tháng 10-11.

2. GIỐNG:

Sử dụng các giống lạc mới có năng suất cao (50-55 tạ/ha), gần đây đã được đề tài tuyển chọn: L08, L12, MD9, VD01-2.

- *Lượng giống cần:* 250-300 lạc vỏ kg/ha

- *Chuẩn bị giống:* Lạc (đậu phộng) giống trước khi bóc vỏ cần phơi lại. Loại bỏ các hạt mốc, hạt nảy mầm, hạt bong vỏ lụa hoặc hạt quá nhỏ, tỷ lệ nảy mầm của hạt $\geq 85\%$.

- *Phân loại hạt giống:* Vì ứng dụng cơ giới hóa trong gieo hạt nên cần sàng phân loại hạt giống trước khi gieo theo kích cỡ đồng đều để có thể lựa chọn loại đĩa gieo phù hợp (Nếu hạt lớn nhưng chọn cỡ đĩa có lỗ nhỏ thì hạt sẽ vỡ nên không nảy mầm được. Nếu hạt nhỏ nhưng chọn đĩa có lỗ lớn thì hạt sẽ xuống nhiều gây hao giống, cây mọc dày, năng suất kém).

- *Xử lý hạt giống:* Dùng thuốc trừ nấm Rovral hoặc Bavistin với liều lượng 3g/kg hạt hoặc trộn lẫn 2 loại thuốc trên với liều lượng 1,5g/kg hạt cho mỗi loại thuốc. Bỏ hạt giống và thuốc vào túi nylon lớn, bịt kín miệng, xóc đều.

3. LÀM ĐẤT:

Đất lý tưởng cho lạc là đất nhẹ, tơi xốp, thoát nước tốt, được cung cấp đủ vôi và lượng chất hữu cơ vừa phải để giúp cho hạt nảy mầm nhanh, đâm tía xuống dễ dàng cũng như dễ dàng thu hoạch sau này. Ruộng trước khi gieo ít nhất phải xới 2

lần hoặc cày 1 lần và xới một lần (Tùy điều kiện đất trồng, nếu cần có thể xới 3 lần để làm tơi đất và gốc rạ). Đặc biệt khi gieo hạt bằng máy rất cần cày bừa kỹ, sạch gốc rạ để thiết bị vận hành nhanh, đất không bị đùn và hạt xuống đều.

4. PHÂN BÓN:

- Ruộng trước khi xới lần 1 phải bón lót 500 kg vôi/ ha.
- Nên sử dụng phân NPK theo tỷ lệ: 60N-90P2O5-90K2O-0,5B-200CaSO4
- Bón lót toàn bộ lượng Lân và 1/2 lượng Đạm và Kali trước khi cày hoặc xới lần cuối để chuẩn bị gieo hạt.
- Bón thúc: Bón toàn bộ lượng phân còn lại vào 20-25 ngày sau gieo.

Đề đất có khả năng giữ nước và hấp thu phân bón được tốt hơn thì tùy điều kiện nên bón thêm phân chuồng khoảng 5-10 tấn/ha.

5. GIEO:

- Sử dụng thiết bị gieo hạt của Hàn Quốc, gieo 5 hàng/lượt, 2 hạt/hốc với khoảng cách 20cm x 15cm.
- Phun thuốc trừ cỏ Dual hoặc Ronstar với liều lượng 1lít/ha sau khi hoàn tất việc gieo vào buổi chiều(lưu ý đất phải đủ ẩm trước khi phun thuốc trừ cỏ).

6. TƯỚI NƯỚC:

Cần cung cấp nước đầy đủ cho lạc (đậu phộng), nhưng quan trọng nhất là thời kỳ ra hoa: 22-40 ngày sau gieo (NSG), thời kỳ đâm tia (40-50 NSG), thời kỳ tạo quả non (50-60 NSG). Tùy theo mùa vụ, vùng đất và độ ẩm đất mà xác định số lần tưới phù hợp (thông thường ở Trà Vinh 2-3 ngày tưới 1 lần).

7. PHÒNG TRỪ SÂU BỆNH:

- Trồng cây hướng dương dẫn dụ: Trồng cây hướng dương xung quanh bờ bao ruộng lạc, cây cách cây 1 -1,5m ngay sau khi gieo lạc xong. Thu ngắt các ổ trứng, bắt sâu trên cây hướng dương để giảm sự phá hại của sâu ăn lá, thăm đồng 2-3 ngày một lần.

- Phun thuốc:Việc phun thuốc chỉ tiến hành khi xuất hiện 1 ổ trứng/1m² lạc (đậu phộng).
- Giai đoạn cây nhỏ tới 40 ngày tuổi, thường xuất hiện bọ trĩ, rầy xanh, rệp, sâu nhỏ.
- Giai đoạn 40-80 ngày xuất hiện nhiều sâu xanh da láng, sâu xanh, sâu khoang, sâu đục ngọn.

Loại thuốc: Trong giai đoạn đầu: 15-40 ngày sau khi gieo; khuyến cáo sử dụng thuốc trừ sâu vi sinh như thuốc BT (15-20g/ bình 8 lít, 400 lít nước/ha) đối với cả 3 loại sâu ăn tạp (hoặc thuốc hóa học có độc tính thấp như Lannate, Fenkill). Những giai đoạn sau có thể sử dụng các loại thuốc như Karate, Regent, Cyrux... vào thời điểm sâu mới nở thì mới có tác dụng cao.

Trừ bệnh:

Hiện nay bệnh phổ biến trên cây đậu phộng là đốm lá sớm, đốm lá muộn, và gỉ sắt. Có thể sử dụng thuốc Manage 5WP (15g/8 lít nước) hoặc Anvil 5SC để phòng trừ các bệnh này. Liều lượng phun: 1 lít/ha pha trong 400 lít nước và phun vào thời điểm 45 và 60 ngày sau gieo.

Làm cỏ:

Giai đoạn cây con bị ảnh hưởng nhất do cỏ cạnh tranh là 3-6 tuần sau khi gieo. Đợt làm cỏ chính thường được thực hiện trước khi cây bắt đầu ra hoa (15-20 NSG). Trong trường hợp sử dụng thuốc trừ cỏ hậu nảy mầm như Oneside thì phun vào lúc 20 ngày sau khi gieo (cây cỏ có khoảng 2-3 lá) với liều lượng 1l/ha. Sau đó có thể nhổ cỏ bằng tay đợt 2 nếu như cỏ mọc lại nhiều.

8. THU HOẠCH:

Thu hoạch sớm làm giảm năng suất, hàm lượng dầu và chất lượng hạt. Thu hoạch muộn quá có thể làm gia tăng sự nhiễm nấm *Aspergillus flavus*, là tác nhân chính sinh ra độc tố Aflatoxin ảnh hưởng đến việc xuất khẩu hạt nhân.

Thu hoạch tốt nhất khi có 75% số quả trên cây đã già (mặt trong vỏ quả có nhiều đốm nâu).

Sau khi bứt quả xong, cần phơi khô tới ẩm độ 8% (chà thử vỏ lụa thấy bong ra dễ) thì có thể đóng bao, tồn trữ ở nơi thông thoáng, khô ráo, tránh nơi ẩm ướt để hạn chế sự phát triển của nấm mốc.

Nếu để làm giống nên tồn trữ trong bao 2 lớp cột chặt (lớp trong là ny lông) để hạn chế sự tăng ẩm độ của hạt trong quá trình bảo quản.

(Nhóm tác giả đã xây dựng “ Quy trình canh tác lạc có ứng dụng cơ giới hóa khâu gieo hạt tại tỉnh Trà Vinh“ dựa vào qui trình thâm canh cây lạc đã được Viện Nghiên cứu Dầu và Cây có dầu ban hành đồng thời kế thừa các kết quả nghiên cứu của Viện và kết quả mới nhất của đề tài về giống mới, liều lượng phân bón, mật độ trồng phù hợp).